

Katsaus Suomen ulko- ja turvallisuus- politiikkaan

MTS-journalistiseminaari

17.12.2024

Outi Holopainen

Alivaltiosihteeri (ulko- ja turvallisuuspolitiikka)

Ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko 2024

”Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tärkeimpänä päämääränä on turvata Suomen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, estää Suomen joutuminen sotilaalliseen konfliktiin ja taata suomalaisten turvallisuus ja hyvinvointi.”

”Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka perustuu arvopohjaiseen realismiin.”

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan toimintaympäristö

- Sota Euroopassa, Venäjän aiheuttama pitkäkestoinen uhka
- Aggressiivinen hybriditoiminta
- Lisääntyvät/eskaloituvat konfliktit ja epävakaus muualla (Lähi-itä, Sudan)
- Kehityshaasteet
- Voimistuva strateginen kilpailu ja vastakkainasettelu
- Talouden ja teknologian vahva linkittyminen turvallisuuteen
- Koko ihmiskuntaa koskettavat ongelmat: ilmastonmuutos ja luontokato, pandemiat jne.

Ajankohtaisia painotuksia selonteossa

- Varautuminen ja vastaaminen Venäjän aggressiivisuuteen
- Tuki Ukrainalle ulko- ja turvallisuuspolitiikan ytimessä
- EU:n roolin vahvistaminen turvallisuus- ja puolustustoimijana
- Ensimmäinen selonteko aikana, jolloin Suomi Natossa
- Tiivistynyt, laajapohjainen yhteistyö Yhdysvaltojen kanssa ja muut vahvistuvat kumppanuudet
- Monitahoinen Kiina-suhde
- Teknologian merkitys läpileikkaavasti
- Hybriditoiminta; myös konkreettisesti Suomeen kohdistuva vaikuttaminen

Jatkuvuus ulko- ja turvallisuuspolitiikassa

- Kansainvälinen rauha ja turvallisuus
- Kansainvälinen oikeus, kv. tuomioistuimet, rankaisemattomuuden vastainen työ
- Multilateralismi
- Kestävä kehitys
- Demokratia, oikeusvaltioperiaate, tasa-arvo
- Ihmisoikeudet, erityisesti naisten ja tyttöjen oikeudet, vammaisten henkilöiden oikeudet
- Kansalaisyhteiskunnan rooli

Ukrainan tukeminen

- Ukrainan tukeminen sen puolustautuessa laitonta hyökkäystä vastaan
- Kansallinen tuki (3,2 mrd €): kehitysyhteistyö, humanitaarinen apu, materiaaliapu, puolustusmateriaalituki
- Tuki EU:n ja Naton kautta
- Ukrainan euroatlanttisen polun tukeminen
- Ymmärryksen hakeminen globaalisti, Venäjän narratiiviin vastaaminen
- EU:n Venäjä-pakotteet

EU turvallisuuden tuottajana

- Painopiste Euroopan turvallisuuteen ja puolustukseen
- EU:n ja Naton keskinäinen täydentävyys
- Kokonaisturvallisuusajattelu EU:n tasolla: presidentti Niinistön raportti
- Turvallisuuden laajat liittymäpinnat
- Keskinäisen avunannon lauseke
- EU:n globaalin roolin vahvistaminen
- EU:n laajentuminen

Liittolaisuus ja kumppanuudet

- Nato:
 - Suomi rakentavana ja suorituskykyisenä liittolaisena
 - pelotteen ja puolustuksen vahvistaminen
 - 360 asteen lähestymistapa
- USA: entisestään tiivistyvä ja monipuolistuva yhteistyö
- Pohjoismaat, Baltia, Itämeren alueen kumppanimaat, Britannia ym.
- Globaalit kumppanit

Sääntöpohjainen kansainvälinen järjestelmä

- Kansainvälinen oikeus
 - vastuuvollisuus
 - ihmisoikeuksien suojele ja kehittäminen
- YK
 - kv. rauha ja turvallisuus, kestävä kehitys, ihmisoikeudet
 - reformitarpeet
- WTO : Suomen hyvinvointi riippuvainen avotaloudesta ja sääntöpohjaisuudesta
- Uuden sääntelyn tarve, esim. tekoäly, autonomiset aseet

Suomen Etyj-puheenjohtajuus/Etyj 50

- Monenvälisen järjestelmän ja Euroopan turvallisuusjärjestyksen puolustaminen
- Etyjin maaformaatilla edelleen merkitystä
- Etyjin periaatteet ja sitoumukset edelleen voimassa
- Resilienssin vahvistaminen
- Kansalaisyhteiskunnan, nuorten, vammaisten henkilöiden osallistuminen
- Etyjin vaaliminen tulevia tarpeita varten

